

ACADEMIA ROMÂNĂ
- INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE -

„Acad. ANDREI RĂDULESCU”

CASA ACADEMIEI – Calea 13 Septembrie nr.13, corp B, et. 4, sector 5, 050711, București;
C.F. 4433910; tel: (004)021/318.81.30; fax: (004)021/ 318.24.53; e-mail:juridic_institut@yahoo.com; www.icj.ro

Către,

Academia Română
Secția de Științe Economice, Juridice și Sociologie

În vederea aprobării de către Secția de Științe Economice, Juridice și Sociologie, vă înaintăm *Raportul de activitate pe anul 2021*, însoțit de *Anexa nr.II/Planul de cercetare pentru anul 2022* și *Anexa nr.III/Rezultatele activității de cercetare pe anul 2021*.

Cu deosebită considerație,

DIRECTOR,
Prof. univ. dr. Mircea Duțu-Buzura

ACADEMIA ROMÂNĂ
SECȚIA DE ȘTIINȚE ECONOMICE, JURIDICE ȘI SOCIOLOGIE

INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE
„Acad. Andrei Rădulescu”

RAPORT DE ACTIVITATE
ANUL 2021

NOIEMBRIE - 2021

RAPORT

privind activitatea Institutului de Cercetări Juridice
„Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române în anul 2021

I

1. În anul 2021, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române (ICJ) a avut ca obiectiv realizarea activităților cuprinse în planul de cercetare anual și anume: **(I) Tema de cercetare fundamentală :** *Perspective interdisciplinare asupra acțiunii globale de atenuare și adaptare la schimbările climatice. De la Green Deal-ul pentru Europa la Pactul verde pentru România. Dimensiuni juridice*; **(II) Programele de cercetare :** **1.** *Dreptul și marile crize contemporane*; **2.** *Enciclopedia Juridică Română (EJR)*; **(III) Tema generală de cercetare:** *Locul Dreptului în problematica ecoclimatică. Premise și cadrul teoretic general*; **(IV) Temele de cercetare pe departamente :** **1.** *Noțiuni și concepte generale; impactul schimbărilor climatice asupra drepturilor omului – toate departamentele – public, privat, Centrul de Studii de Drept European*; **2.** *Implicații asupra instituțiilor fundamentale de drept public - Departamentul de Drept public „Vintilă Dongoroz”*; **3.** *Implicații asupra instituțiilor fundamentale de drept privat – Departamentul de Drept privat „Traian Ionașcu”*; **4.** *Probleme ale receptării Acordului de la Paris privind clima și transpunerii dreptului UE al climei în dreptul intern – Centrul de Studii de Drept European.*

În vederea realizării temei de cercetare fundamentală și a programelor de cercetare, cercetătorii institutului au elaborat **41 studii de cercetare științifică** ca rezultat al temelor individuale, studii care au fost valorificate prin publicarea acestora în reviste cotate B+/BDI din România; au fost publicate, de asemenea, 3 cărți la edituri din România, dintre care una la Editura Academiei Române și alte 10 capitole în cărți apărute la edituri din România; un studiu a fost publicat în revistă cotate ISI în România.

2. În paralel cu activitatea de cercetare științifică fundamentală, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” desfășoară și o **activitate de**

cercetare aplicativă a problemelor pe care le ridică interpretarea și aplicarea concretă și corectă a normelor juridice.

În acest sens, evidențiem **opiniile** elaborate de către specialiștii din Institutul nostru cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept în *materie penală și procesual penală*, ca solicitări ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și în materie de *mediu și problematica ecoclimatică*.

De menționat și **consultare publică instituțională** în vederea elaborării unui răspuns cu privire la impactul pe care îl are Inteligența Artificială (AI) asupra vieții oamenilor, de la viața privată la dreptul la un mediu sănătos, de la protecția datelor la drepturile sociale - *Consultarea privind reglementarea inteligenței artificiale în cadrul Consiliului Europei*, organizată de către Institutul de Cercetări Juridice – Centrul de Studii de Drept European.

O altă specializare a domeniului *Drept*, în care specialiștii Institutului au elaborat **rapoarte de interes public**, este domeniul *dreptului muncii, al politicilor privind ocuparea forței de muncă și piața muncii* (rețeaua de corespondenți Eurofound - România, Comisia Europeană – European Centre of Expertise in the field of labour law, employment and labour market policies).

Aceste colaborări cu organisme de stat care elaborează și aplică actele normative i-au permis Institutului să fie la curent cu problemele stringente ale vieții juridice interne și internaționale pe care să le integreze în programele sale de cercetare.

3. O altă activitate desfășurată în cadrul Institutului este **constituirea unor nuclee interdisciplinare** de specialiști și a unor **parteneriate** în vederea sprijinirii activității de cercetare – inovare.

În acest sens, exemplificăm :

(a) Constituirea *Grupul de Cercetări Științifice Interdisciplinare privind Clima – Lex Clima* (GCIC) (*Drept, climatologie, științe economice, sociologie*), ca structură non-formală, fără personalitate juridică, sub autoritatea științifică a Secției de Științe Economice, Juridice și Sociologie a Academiei Române și în organizarea Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu”, având ca **misiune** : *(I) Crearea de noi sinergii între drept, alte discipline socio-umane și științele dure – în special științele naturii și climatologia – în scopul de a stabili și promova un dialog fructuos și absolut necesar între diferitele științe implicate în*

cunoașterea fenomenului și rezolvarea problemelor pe care le generează ; (2) Sporirea vizibilității cercetărilor asociate demersului interdisciplinar național și în cadrul cooperării internaționale specializate ;

(b) Constituirea *Laboratorului de cercetări juridice privind noile tehnologii (LCJNT)*, ca structură non-formală, fără personalitate juridică, în cadrul Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române. *LCJNT*, având în componență specialiști în domeniile de relevanță și își desfășoară activitatea sub forme specifice conform misiunii și obiectivelor acestuia.

Misiune: Crearea de echipe de cercetare complexe, pentru fundamentarea unor soluții legislative, în colaborare cu mediul de cercetare și universitar, cu instituții și autorități publice, precum și cu entități private; Consolidarea școlii doctorale prin includerea cercetătorilor doctorazi în proiectele, studiile de cercetare și evenimentele organizate (atelieri de lucru, focus grupuri, dezbateri, conferințe).

Obiective: Abordarea inter- și transdisciplinară, prin creșterea vizibilității cercetării juridice fundamentale în cadrul proiectelor vizând noile tehnologii ; Crearea unor rețele de cercetători în domeniul noilor tehnologii, cu membri ai comunităților academice din țară și străinătate ; Crearea unei platforme de dezbateri, informare și fundamentare a soluțiilor de natura noilor tehnologii aflate în dezbateri publică.

Priorități și orientări generale: Pregătirea procesului de adaptare în România a legislației europene, precum și a propunerilor referitoare la politica Comisiei Europene privind „O Europă pregătită pentru era digitală” ; Integrarea cercetărilor juridice într-un cadru mai larg, fundamentat, științific și tehnologic.

(c) *Parteneriatului bilateral* cu Institutul de Economie Mondială în cadrul proiectului „*Centru Suport pentru IEM proiecte de cercetare – inovare competitive în Orizont 2020*”, cod SMIS 107540, Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa Prioritară 1. Cercetare dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor, Prioritatea de investiții PIIa Consolidarea cercetării și inovării (C&I), a infrastructurii și a capacităților de dezvoltare a excelenței în domeniul C&I, precum și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european; **Obiectiv specific :** 1.2 *Creșterea participării românești în cercetarea la nivelul UE*, Apelul de proiecte nr. POC-A.1-A.1.1.3-H-2016, Acțiune 1.1.3 Crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programului-cadru ORIZONT 2020 al Uniunii europene și alte programe CDI

internaționale; **Obiectiv parteneriat:** dezvoltarea activității de cercetare – inovare în domeniul Mediu și Schimbări Climatice și care să sprijine cercetătorii din cadrul partenerilor în scrierea și depunerea mai multor proiecte de cercetare la programul cadru al UE Orizont 2020 și al următoarelor programe similare.

La acest proiect participă un grup țintă (GT) constituit din 23 de persoane – cercetători, cercetători asociați și postdoctoranzi ai ICJ.

4. O altă activitate importantă desfășurată în cadrul Institutului, prin cercetătorii săi, este aceea **de a înlesni procesul de aplicare corectă a normei de drept, în raport cu cerințele vieții social-economice și politice actuale**, prin: studii, articole, monografii, culegeri de studii, recenzii ale unor volume și reviste de specialitate, propuneri, participări la elaborarea de proiecte de acte normative, discutarea și diseminarea prevederilor acestora, precum și la analiza semnificațiilor lor teoretice.

II

1. Institutul de Cercetări Juridice „Acad.Andrei Rădulescu”, ca institut component al Academiei Române, are calitatea de *institut de cercetare abilitat să organizeze studii de doctorat în domeniul ”Drept”*, în cadrul Școlii de Studii Avansate a Academiei Române (SCOSAAR), Departamentul de Științe Economice, Sociale și Juridice. În această calitate, ICJ, organizează anual concurs de admitere la studii de doctorat în domeniul ”Drept”, forma cu frecvență, fără stipendiu, cu o durată de 3 ani.

În anul 2021, un număr de 36 studenții-doctoranzi au fost în stagiul, din care un student-doctorand a susținut public teza de doctorat obținând titlul științific de doctor. Pentru anul universitar 2021-2022, nu s-a organizat colocviu de admitere, având în vedere situația concretă.

2. Referindu-ne la activitatea Institutului în calitate de *institut de cercetare abilitat să organizeze studii de doctorat în domeniul ”Drept”*, în vederea perfecționării profesionale continue, în domeniul științelor economice, sociale și juridice, precum și în identificarea unor modalități de creștere continuă a calității resurselor umane și a actului științific, ținând cont de Regulamentul de organizare

a studiilor universitare de doctorat în cadrul SCOSAAR, Institutul de Cercetări Juridice, alături de Institutul Național de Cercetări Economice "Constin C. Kirițescu (INCE), Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV) și de Institutul de Sociologie (IS) a încheiat un *Protocol de colaborare* cu Institutul de Economie Națională (IEN), Institutul de Prognoză Economică (IPE), Institutul de Economie Mondială (IEM), Institutul de Economie Agrară (IEA), Centrul de Economia Industriei și Serviciilor (CEIS), Centrul de Cercetări Financiar-Monetare "Victor Slăvescu (CCFM), Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică (CSCBAS), Centrul de Economie Montană (CE-MONT) și Centrul de Informare și Documentare Economică (CIDE).

III

Activitatea managerială

În prezent, **activitatea managerială a ICJ**, este asigurată de : **(I) Director**, prof.univ.dr.h.c Mircea DUȚU; **(II) Consiliul Științific**, având în componență **cinci (5) membri** (*Președinte*: prof. univ. dr. Mircea Duțu; *Membrii* : CS I, prof.univ.dr. Raluca Dimitriu; CS I, dr. Gheorghe Buta; CS I, prof.univ.dr.Daniel-Mihail Șandru; CS II, dr.Tudor Avriganu). La activitatea Consiliului Științific participă în calitate de membru onorific: prof. univ. dr. Rodica STĂNOIU – cercetător științific emerit.

IV

1. Resursa umană

În anul 2021 activitatea Institutului a fost susținută, inițial de către **22** de persoane, ulterior, rămânând **20** de persoane ca urmare a retragerii din activitate a 2 persoane [1/personal auxiliar (*Inspector de specialitate IA*) - demisie din considerente medicale; 1/post cercetare (CS III) - îndeplinirea cumulativă a condițiilor privind vârsta standard de pensionare și stagiul complet de cotizare).

Astfel, la momentul întocmirii prezentului raport, Noiembrie 2021, activitatea Institutului este desfășurată de către **20** persoane care ocupă **16** posturi (*1 post manager/director, 10 posturi cercetare și 5 posturi personal auxiliar*).

2. În vederea consolidării resursei umane și pentru a asigura buna desfășurare a activității de cercetare și a celei administrative, s-a solicitat acordul pentru organizarea unor concursuri, astfel :

(a) – pentru $\frac{1}{2}$ normă CS II, s-a organizat concurs încă din 16 decembrie 2020. Dosarul candidatului declarat câștigător a fost transmis spre avizare Secției de Științe Economice, Juridice și Sociologie a Academiei Române și Prezidiului Academiei Române spre validarea rezultatelor concursului. La acest moment, ne aflăm în așteptarea confirmării Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, procedură necesară în vederea încadrării candidatului declarat admis;

(b) – pentru 1 post *Inspector de specialitate IA*, s-a organizat concurs în luna august a anului curent, dar nu s-au prezentat candidați. Ca urmare a acestui fapt, am demarat o nouă procedură de concurs în vederea ocupării lui.

3. Deoarece ne confruntăm cu o schemă de personal deficitară, departe de necesarul asigurării desfășurării în bune condiții a activității, prin adresa nr.122/22.09.2021, am solicitat aprobarea pentru scoaterea la concurs a următoarelor posturi: 1 (unu) post, normă întreagă, *cercetător științific gr. III*; 1 (unu) post, normă întreagă, *cercetător științific gr. II*; $\frac{1}{2}$ (jumătate) normă, *cercetător științific gradul II*.

Urmare a acestei solicitări, prin adresa Academiei Române cu nr.385/11.11.2021, ni se comunică acordul pentru scoaterea la concurs doar a postului de *cercetător științific gr.III*, normă întreagă, sub condiția asigurării finanțării pentru anul 2022.

V

Structura personalului ICJ

1. Structura **personalului de cercetare** din Institut este constituită din **14 cercetători științifici** dintre care **6 (șase)** cu **normă întreagă** [*1/CS I*: dr.Mihail-Daniel Șandru; *2/CS II* : dr.Tudor Avriganu, dr.Ion Ifrim; *2/CS III* : dr.Versavia Brutaru, dr.Mihaela-Gabriela Berindei; *1/CS*: dr. Oana-Florentina Ispas] și **8 (opt)** cu **jumătate de normă** [*3/CS I*: dr.Dana Tofan; dr.Raluca Dimitriu, dr.Gheorghe

Buta; 1/CS II : dr.Șerban Alexandrina; 3/CS III : dr.Simona Maya Teodoroiu, dr. Ion Flămânzeanu, dr.Aura-Marcela Preda; 1/CS : dr.Dobrev Dumitru].

2. Structura personalului auxiliar este constituită din **6 (șase) posturi**, astfel: 1/contabil-șef (ec. Ciobotea Ion Adrian); 2/consilier juridic (Rozalia Flămânzeanu - atribuții de secretar institut și atribuții școala doctorală; Iolanda Vasile – atribuții școala doctorală, proiecte extrabugetare, granturi, organizare evenimente, administrare site-uri și platforme digitale, comunicare pentru relațiile Institutului cu alte instituții și persoane din exteriorul Institutului); 1/bibliotecar (Maria Dumitru); 1/referent administrativ IA (Gîscă Brîndușa); 1/Inspector de specialitate IA (post pentru care este demarată procedura de concurs în vederea ocupării).

3. Pe lângă această structură de personal, în cadrul institutului își desfășoară activitatea, în mod voluntar, un cercetător științific pensionar, având calitatea de *cercetător științific emerit - prof. univ. dr. Mihaela-Rodica Stănoiu*, care își continuă, atât activitatea de cercetare științifică cât și cea de conducător de doctorat în specializarea Criminologie.

Un număr de 50 de cercetători științifici onorifici și asociați susține și participă, tot *în mod voluntar*, la activitatea institutului. Lista cercetătorilor (onorifici și asociați) a fost aprobată de către Consiliul Științific al ICJ, în temeiul prevederilor regulamentelor interne elaborate în conformitate cu legile în vigoare și în baza cărora se poate conferi calitatea de *cercetător științific emerit, cercetător științific onorific și cercetător științific asociat*.

VI

1. Activitatea de cercetare științifică

Activitatea de cercetare științifică a ICJ, s-a desfășurat în cadrul *Departamentului de Drept Privat „Traian Ionașcu”, a Departamentului de Drept Public „Vintilă Dongoroz” și a Centrului de Studii de Drept European*, fiecare dintre acestea obținând rezultate notabile.

A. Departamentul de Drept Privat „Traian Ionașcu” - membrii departamentului: CS.I, prof.univ.dr. Raluca Dimitriu (1/2 normă/cumul) – coordonator de departament, CS.I, dr. Gheorghe Buta (1/2 normă/norma de bază), CS.III, dr. Mihaela-Gabriela Berindei (norma întreagă/norma de bază), CS, dr. Dumitru Dobrev (1/2 normă/norma de bază).

Rezultatele cercetărilor s-au reflectat în elaborarea și publicarea de cărți și studii:

(a) În **materia dreptului civil**, cercetările s-au reflectat în elaborarea unor studii precum: *„Protecția copiilor împotriva violenței domestice în țările europene, cu specială privire asupra României”, „Contribuția Înaltei Curții de Casație și Justiție la stabilirea obligațiilor de întreținere datorate de părinți copiilor care nu locuiesc împreună cu aceștia”,* (autor, Mihaela-Gabriela Berindei); *„Rechiziția de bunuri o măsură excepțională revenită în actualitate în contextul pandemic”,* (autor, Dumitru Dobrev);

(b) În **materia dreptului comercial și arbitraj**, cercetările s-au reflectat în elaborarea unor studii precum: *„Cadrul procedural adoptat de ICANN pentru rezolvarea disputelor privind numele de domenii ca sursa de inspirație pentru procedurile arbitrale contemporane”, „Aplicarea teoriei mandatului aparent în cazul societăților comerciale”,* (autor, Gheorghe Buta);

(c) În **materia dreptului muncii**, cercetările s-au reflectat în elaborarea unor studii precum: *„Non-standard forms of work in Romania: An analysis of disguised employment relationships and part-time work, Recent Challenges to Collective Bargaining in Romania”, „Lucrătorul, dincolo de contractul de muncă”,* (autor, Raluca Dimitriu).

B. Departamentul de Drept Public „Vintilă Dongoroz” - membrii departamentului: CS.II, dr.Tudor Avrigeanu (normă întreagă/norma de bază) – coordonator de departament, CS.I, prof.univ.dr. Dana Tofan (1/2 normă/cumul), CS.II, conf.univ.dr. Șerban Alexandrina (1/2 normă/cumul), CS.II, dr.Ion Ifrim (normă întreagă/norma de bază), CS.III, dr. Versavia Brutaru (normă întreagă/norma de bază), CS.III, conf.univ.dr.Aura-Marcela Preda (1/2 normă/cumul), CS.III, lect.univ.dr. Ion Flămânzeanu (1/2 normă/cumul).

Rezultatele cercetărilor s-au reflectat în elaborarea și publicarea de cărți și studii:

(a) În materia **teoria generală a dreptului**, menționăm : *Nicolae Iorga și Imperiul German la 150 de ani* „Studii și Materiale de Istorie Modernă”, EAR, 2021; *Autoritate și libertate ordonată: Nicolae Iorga și dimensiunea romană a statalității românești* „Statalitatea și provocările sale, din Evul Mediu la prezentul corectitudinii politice”, Eikon, 2021; *Nostra maxima culpa! Metoda tehnico-juridică, știința dreptului penal și școala istorică a dreptului; Fond, forme și idei în dreptul românesc modern. Tradiția Eminescu-Iorga-Pârvan’ și cultura juridică românească*, SCJ, nr. 1 /2021 (autor, Tudor Avriganu).

(b) În materia **dreptului mediului**, menționăm : *”Dreptul climei. Regimul juridic al combaterii și atenuării încălzirii globale și adaptării la efectele schimbărilor climatice”, ”Pactul verde pentru Europa – strategie de dezvoltare și reper în afirmarea regimului juridic european al climei”; ”Noi elemente și perspective ale dezvoltării unui drept internațional al sănătății; Noul cadru de acțiune juridico-instituțională europeană privind schimbarea climatică. Fundamentele dreptului UE al climei instituite prin Regulamentul (UE) 2021/1119 (Legea europeană pentru climă) ”*, (autor, Mircea Duțu).

(c) În materia **dreptului administrativ**, cercetările s-au reflectat în elaborarea și publicarea unor studii precum : *Aspecte esențiale în dreptul urbanismului, Implicații ale jurisprudenței instanței supreme în sfera dreptului administrativ, Tezele prelabile ale Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor. Unele reflecții*, (autor, Dana Tofan).

(d) În materia **dreptului penal**, menționăm: *”Recursul în casație. Repere istorice. Actualitate”; ”Subjective Tipicity, Object of the Appeal in Cassation, Identities in Globalisation. Intercultural Perspectives; Infracțiunea de zădărniciere a combaterii bolilor în contextul pandemiei de SARS-CoV2”, (autor, Versavia Brutaru); ”Modificări aduse noului Cod penal, în contextul armonizării cu legislația Uniunii Europene”, (autor, Ion Ifrim).*

(e) În materia cercetărilor **criminologice** a fost elaborat și publicat studiul: *”Repere ale Victimologiei în România, Implicații juridice ale crizei sanitare generată de pandemia Covid-19 la nivelul sistemului penitenciar”*, (autor, Aura Preda).

C. Centrul de Studii de Drept European (membrii centrului: CS.I, dr. Daniel-Mihail Șandru (normă întreagă/norma de bază) – coordonator centru, CS.III, lect. univ. dr. Simona-Maya Teodoroiu (1/2 normă/cumul).

Rezultatele cercetărilor s-au reflectat în elaborarea și publicarea de cărți și studii:

(a) În materia **dreptului european, dreptului internațional și protecția datelor cu caracter personal**, menționăm : *”European Union Law and Arbitration. Slices and slides. Text, cases and materials”*, *”Dreptul societăților în România. Manual elementar”*, *”Contribuția Înaltei Curți de Casație și Justiție la interpretarea și aplicarea dreptului Uniunii Europene în România prin recursuri în interesul legii”*, *”Receptarea dreptului internațional al climei în dreptul Uniunii Europene Aparenta eficacitate a dreptului la protecția datelor cu caracter personal”*, “ *«The Rule of Law» și Regulamentul general privind protecția datelor*”, *”Nerespectarea protecției datelor de către operatorii din domeniul educației: sancțiuni din Europa, practici din România”*, *”Despre obligația societăților constituite potrivit Legii nr. 31/1990 de a respecta regimul protecției datelor”*, *„Evaluarea normelor statelor membre ale UE privind datele de sănătate în lumina RGPD”*, (autor, Daniel-Mihail Șandru).

2. Rezultatele activității de cercetare științifică desfășurată în cursul anului 2021, de către cercetătorii Institutului: *Cărți/capitole publicate în edituri din străinătate : 2; Cărți/capitole publicate în Editura Academiei Române : 1; Cărți/capitole publicate în alte edituri din țară : 13; Articole publicate în reviste ISI din România : 1; Articole publicate în reviste indexate B+ din România : 41; Participări la evenimente științifice internaționale : 18 ; Participări la evenimente științifice naționale : 42; Rapoarte/studii de interes public : 12; Evenimente științifice organizate de către institut : 4; Cooperări științifice naționale: 15 din care 3 încheiate în anul 2021; Cooperări științifice internaționale: 4; Citări ale lucrărilor anterioare în anul 2021 : 122.*

3. Evenimente științifice

3.1. Sesiunea anuală de comunicări științifice

Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române a organizat **sesiunea anuală de comunicări științifice, ediție on line**, cu tema: *Starea excepțională și alerta ordinii de drept. Implicații juridice ale crizei sanitare generată de pandemia Covid-19.*

Temele abordate de către participanți, analizele realizate conform standardelor științei dreptului și concluziile desprinse în urma dezbaterilor au încercat să clarifice nu numai impactul reglementărilor excepționale asupra diferitelor ramuri de drept ci și măsura în care jurisprudența și doctrina au oferit la rândul lor răspunsurile cele mai adecvate provocărilor concrete aferente acestui context, concretizând astfel criteriile unei limitări justificate proporțional și temporal a exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale și identificând reperele normative ale unui veritabil *drept al situației excepționale* care să poată oferi garanția protejării ordinii de drept ca ordine normativă a normalității sociale împotriva tendințelor de intensificare și permanentizare a reglementărilor extraordinare.

Comunicările prezentate au fost publicate în volumul electronic, cu același titlu, la Editura Universul Juridic, București, 2021, ISBN CD: 978-606-39-0907-8. Volumul este în curs de indexare în baza de date CEEOL.

3.2. Co-organizator la următoarele evenimente științifice cu **participare națională/internațională**:

(a) Conferința națională **”Dreptul și schimbările climatice: provocări, dezvoltări și tendințe teoretice și implicații practice”**, (on-line, 29 martie 2021), în organizarea Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” (ICJ) al Academiei Române, în colaborare cu Universitatea Ecologică din București (UEB) și Uniunea Juriștilor din România – Publicațiile „Dreptul”.

În cadrul dialogului dezvoltat pe marginea comunicărilor prezentate de participanți (cadre didactice, cercetători, practicieni ai dreptului și studenți) s-a relevat necesitatea corelărilor conceptuale, surprinderii exacte a „climatizărilor” diferitelor ramuri tradiționale și relevării noilor dezvoltări generate de inedita sferă de preocupări. S-a subliniat, de asemenea, prioritatea analizei implicațiilor

evoluțiilor manifestate la nivel internațional și înregistrate în special în dreptul UE pentru dreptul intern, căile de transpunere a primelor și de adaptare la realitățile românești. În privința cercetării științifice specializate s-a considerat necesară prefigurarea și promovarea unei orientări speciale – dreptul climei, susținută de eforturi interdisciplinare, cel mai potrivit sub îndrumarea teoretică a Academiei Române, și care să reunească reprezentanți de anvergură națională. Studiul noii discipline științifice trebuie să se introducă treptat. Nu în ultimul rând se impune promovarea colaborării cu structurile de cercetare din alte țări pe tematica aferentă.

(b) Conferința internațională ***”Environmental protection through international criminal law”*** (*Protecția mediului prin dreptul penal*), (on-line, 16-18 septembrie 2021), în organizarea Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române (ICJ) și Baroului Penal Internațional (BPI) și Asociația Internațională ”Pro Iure”.

Discuțiile conferinței au avut ca bază studiul realizat în cadrul ICJ, „Ecocidul în sistemul crimelor internaționale”, de un colectiv de cercetare coordonat de prof. univ. dr. Mircea Duțu. Stabilirea unei noi crime internaționale și integrarea sa în sistemul juridic existent, în cazul de față a celei de *ecocid*, reprezintă, în opinia juriștilor români, un demers complex de analiză științifică juridică și acțiune politico-diplomatică, implicând parcurgerea mai multor etape, începând cu justificarea sa, fiecare cu ținte proprii. Obiectivul concret este acela de a acoperi absența, în pofida agravării realităților ecoclimatice a unui cadru juridic adecvat pentru a trata la nivel internațional o atare infracțiune, a favoriza implementarea sa în context național și a putea mai ușor urmări, judeca și pedepsi pe autorii săi.

(c) Masă rotundă ***”Un secol de cooperare intelectuală. Repere istorice și diplomatice”***, (on-line, 30 septembrie 2021), eveniment organizat de către Comisia Națională a României pentru UNESCO (CNR-UNESCO), în parteneriat cu Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române (ICJ).

Evenimentul s-a înscris într-un dublu context aniversar, dar în continuitate și filiație istorico-instituțională: 100 de ani de la fondarea Organizației (Comisiei) Internaționale de Cooperare Intelectuală (21 septembrie 1921) și, respectiv, 65 de

ani de aderarea României la UNESCO (27 iulie 1956). Scopul declarat al manifestării a vizat trei paliere principale. Mai întâi s-a urmărit cartografierea evoluțiilor istorice, conceptuale și instituționale ale cooperării intelectuale internaționale. În al doilea rând, s-a acordat o atenție deosebită analizei continuităților și discontinuităților ultimului secol privind cooperarea instituționalizată în materie. Nu în ultimul rând, s-a dorit trecerea în revistă a inițiativelor românești de sincronizare la acest demers mondial.

4. Colaborări științifice naționale/internaționale

În anul 2021, au continuat legăturile cu Facultatea de Drept Comparat din Strasbourg, cu Societatea de Legislație Comparată din Paris, cu Universitatea din Roma – (Institutul de Științe Juridice), cu Institutul Internațional de Sociologie Juridică Oñati (Spania), Institutul de Sociologie Juridică din La Mancha (Spania) și Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei Republicii Moldova (Chișinău), cu care, de altfel, Institutul nostru menține, tradițional, foarte bune contacte științifice și schimburi de publicații.

5. Publicații

5.1. Sub egida Institutului de Cercetări Juridice, apare Revista „*Studii și Cercetări Juridice*”, publicație științifică/academică, cu apariție trimestrială, în format tipărit, având ISSN 2284–9394/ISSN-L 2284–9394, editată de către Editura Academiei Române și indexată în bazele de date internaționale: EBSCO, ProQuest, CEEOL.

Structura de organizare a publicației cuprinde : *Colegiul de redacție* (1 *redactor-șef* , 1 *secretar de redacție*, 3 membri; *Comitetul de onoare* care are în componență prestigioși specialiști din domeniul științelor juridice [prof.univ.dr. Enrico Pattaro (Universitatea din Bologna, Italia), prof.univ.dr. Vincenzo Ferrari (Universitatea Genova, Italia), prof.univ.dr. Vlad Constantinescu (Universitatea „Robert Schumann, Centrul de Studii Internaționale și Europene din Strasbourg, Franța), prof.univ.dr. Joseph Hudault (Universitatea „Pantheon” Sorbona, Franța) și profesor emerit Michel Prieur (Universitatea din Limoges, Franța)]; *Referenți științifici* provenind de la universități de prestigiu din Europa [Prof. *Paul Craig*, Universitatea Oxford, Marea Britanie; Prof. *Luis Gutierrez Sanjuan*, Universitatea Las Palmas de Gran Canaria; Prof. *Jan Smits*, Maastricht University, Olanda;

Prof. *Jacques Ziller*, Università di Pavia, Italia; Prof. *Axel Bormann*, Cercetător științific, Institut für Ostrecht München, Germany].

De asemenea, ICJ realizează un amplu schimb academic de publicații prin intermediul Bibliotecii Academiei Române.

5.2. Păstrând continuitatea colaborării cu Editura Kluwer-International, Institutul de Cercetări Juridice este și în anul 2021 **co-editor** al revistei „*Pandectele Române*”, publicație bilunară de referință în domeniul literaturii juridice și a jurisprudenței.

- Sinteza - Raport activitate 2021

1. În anul 2021, activitatea ICJ a fost valorificată prin **41 studii de cercetare științifică** ca rezultat al temelor individuale de cercetare, studii valorificate prin publicarea acestora în reviste cotate B+/BDI din România și care au urmărit realizarea și valorificarea unor *programe fundamentale și prioritare* ale Academiei Române, contribuind astfel la consolidarea rolului Institutului de centru de excelență a cercetării juridice fundamentale la nivel național și internațional și intensificarea relațiilor externe cu alte instituții de cercetare de prestigiu din străinătate.

2. Monografii

(a) „*Dreptul climei. Regimul juridic al combaterii și atenuării încălzirii globale și adaptării la efectele schimbărilor climatice*”, Editura Universul Juridic, București, 2021, (autor, Mircea Duțu);

(b) *Recursul în casație. Repere istorice. Actualitate*”, Editura Hamangiu, București, 2021, ISBN: 978-606-27-1830-5, (autor, Brutaru Versavia);

(c) „*European Union Law and Arbitration. Slices and slides. Text, cases and materials*”, Editura Universitară, ISBN 978-606-28-1263-8, DOI 10.5682/9786062812638, 2021, (autor, Daniel-Mihail Șandru);

(d) „*Dreptul societăților în România. Manual elementar*”, ediția a IV-a, Editura Universitară, București, 2021, ISBN: 978-606-28-1209-6 DOI: 10.5682/9786062812096, (autor, Daniel-Mihail Șandru).

3. Elaborarea unor rapoarte de interes public vizând probleme de natură penală și procesual penală, mediu și problematica ecoclimatică, dreptului muncii, al politicilor privind ocuparea forței de muncă și piața muncii.

4. Constituirea unor nuclee interdisciplinare de specialiști și a unor parteneriate în vederea sprijinirii activității de cercetare – inovare:

(a) Constituirea Grupul de Cercetări Științifice Interdisciplinare privind Clima – Lex Clima (GCIC) (Drept, climatologie, științe economice, sociologie),

(b) Constituirea Laboratorului de cercetări juridice privind noile tehnologii (LCJNT), în vederea formării de echipe de cercetare complexe, pentru fundamentarea unor soluții legislative, în colaborare cu mediul de cercetare și universitar, cu instituții și autorități publice, precum și cu entități private; Consolidarea școlii doctorale prin includerea cercetătorilor doctoranzi în proiectele, studiile de cercetare și evenimentele organizate (atelieri de lucru, focus grupuri, dezbateri, conferințe).

(c) Parteneriatului bilateral cu Institutul de Economie Mondială în cadrul proiectului „Centru Suport pentru IEM proiecte de cercetare – inovare competitive în Orizont 2020”, constituit în vederea dezvoltării activității de cercetare – inovare în domeniul Mediu și Schimbări Climatice și care să sprijine cercetătorii din cadrul partenerilor în scrierea și depunerea mai multor proiecte de cercetare la programul cadru al UE Orizont 2020 și al următoarelor programe similare.

5. Organizator și co-organizator de evenimente științifice cu participare națională/internațională:

(a) Naționale:

- ”Dreptul și schimbările climatice: provocări, dezvoltări și tendințe teoretice și implicații practice”, (on-line, 29 martie 2021);

- ”Starea excepțională și alerta ordinii de drept. Implicații juridice ale crizei sanitare generată de pandemia Covid-19”, sesiunea anuală de comunicări științifice, ediție on line, 23-24 septembrie, București, 2021;

- ”Un secol de cooperare intelectuală. Repere istorice și diplomatice”, masă rotundă (on-line, 30 septembrie 2021).

(b) Internaționale:

-*"Environmental protection through international criminal law"/Protecția mediului prin dreptul penal*, (on-line, 16-18 septembrie 2021).

6. Publicații

(a) Revista „*Studii și Cercetări Juridice*”, publicație științifică/academică, cu apariție trimestrială, în format tipărit, având ISSN 2284–9394/ISSN-L 2284–9394, editată de către Editura Academiei Române și indexată în bazele de date internaționale: EBSCO, ProQuest, CEEOL;

(b) Volum colectiv al lucrărilor prezentate la sesiunea anuală de comunicări științifice a ICJ: *"Starea excepțională și alerta ordinii de drept. Implicații juridice ale crizei sanitare generată de pandemia Covid-19"*, Editura Universul Juridic, București, 2021, ISBN CD: 978-606-39-0907-8.

7. Studii doctorale în domeniul "Drept"

În anul 2021, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” în calitate de **institut de cercetare abilitat să organizeze studii de doctorat** în domeniul "Drept", cu o durată de 3 ani, forma de studiu cu frecvență, fără stipendiu, a avut în stagiul un număr de 36 studenți-doctoranzi. Dintre aceștia, un student-doctorand a susținut public teza de doctorat obținând titlul științific de doctor. Pentru anul universitar 2021-2022, nu s-a organizat colocviu de admitere.

8. Activitatea managerială a ICJ, este asigurată de : Director alături de Consiliul Științific, având în componență cinci (5) membri.

9. Resursa umană este alcătuită din **20** de persoane care ocupă **16** posturi : *1 post manager/director, 10 posturi cercetare* [6 cu **normă întreagă** (1/CS I; 2/CS ; 2/CS III;1/CS) și 8 cu **½ normă** (3/CS I; 1/CS II; 3/CS III; 1/CS) și 5 posturi personal auxiliar (1/contabil-șef; 2/consilier juridic; 1/bibliotecar; 1/referent administrativ IA.

10. Rezultatele activității de cercetare științifică s-au evidențiat prin : *Cărți/capitole publicate în edituri din străinătate : 2; Cărți/capitole publicate în Editura Academiei Române : 1; Cărți/capitole publicate în alte edituri din țară : 13; Articole publicate în reviste ISI din România : 1; Articole publicate în reviste indexate B+ din România : 41; Participări la evenimente științifice internaționale*

: 18 ; Participări la evenimente științifice naționale : 42; Rapoarte/studii de interes public : 12; Evenimente științifice organizate de către institut : 4; Cooperări științifice naționale: 15 din care 3 încheiate în anul 2021; Cooperări științifice internaționale: 4; Citări ale lucrărilor anterioare în anul 2021 : 122.

Realizări excelente obținute în anul 2021

1. Apariția monografiei *"Dreptul climei. Regimul juridic al combaterii și atenuării încălzirii globale și adaptării la efectele schimbărilor climatice"*, Editura Universul Juridic, București, 2021, autor Mircea Duțu.

2. Conferința internațională *"Environmental protection through international criminal law"* (Protecția mediului prin dreptul penal), (on-line, 16-18 septembrie 2021), în organizarea Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române (ICJ) și Baroului Penal Internațional (BPI) și Asociația Internațională "Pro Iure".

3. Sesiunea anuală de comunicări științifice *"Starea excepțională și alerta ordinii de drept. Implicații juridice ale crizei sanitare generată de pandemia Covid-19"*, sesiunea anuală de comunicări științifice, ediție on line, 23-24 septembrie, București, 2021.

Concluzii

De menționat că, în cea mai mare parte a anului 2021, activitatea institutului s-a desfășurat în regim mixt, muncă la domiciliu și muncă la sediul institutului, conform reglementărilor legale în vigoare. Pentru anul 2022, activitatea concretă se va adapta la situația stabilită prin măsurile legale.

DIRECTOR,
Prof. univ. dr. Mircea Duțu

ANEXA II

**ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE
„Acad. Andrei Rădulescu”**

**Planul de cercetare pentru anul 2022
- propuneri -**

I.	Tema de cercetare fundamentală	<i>„Dreptul și criza sanitară. Implicații și urmări pentru principalele ramuri de drept”</i>
1.	Tema de cercetare generală	<i>Criza sanitară și exigențele statului de drept</i>
	<i>1.A - Implicații asupra instituțiilor fundamentale de drept privat</i>	
	<i>1.B - Implicații asupra instituțiilor fundamentale de drept public</i>	
	<i>1.C - Implicații asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului</i>	
II.	Tema sesiunii de comunicări științifice 2022	<i>Criza sanitară, un test pentru statul de drept. Implicații și consecințe pentru dreptul român</i>

Aceste teme de cercetare se vor completa cu temele de cercetare științifică propuse de *cercetătorii emeriți, onorifici și cercetătorii asociați* din cadrul Institutului.

Prezenul **Plan de cercetare** a fost aprobat de către Consiliul Științific din data de 22 noiembrie 2021.

DIRECTOR,
Prof. univ. dr. Mircea Duțu

TABEL
cu rezultatele Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române în 2021

Nr. Crt.	Institutul/Centrul	Resurse umane				Articole publicate			Cărți/capitole			Premii		Citări ale lucrărilor anterioare în 2021	Conferințe organizate	Raportare de interes public	Brevete de invenții	
		Nr cercet.	Cond . doct.	Dr.	Drd.	Post-Doc.	Reviste ISI străinătate	Reviste ISI România	Reviste România B+/BDI	în străinăt.	EAR	în țară	în străinăt.					în AR
1	Institutul de Cercetări Juridice ”Acad.Andrei Rădulescu”	14	3	14	-	-	-	1	41	2	1	13	-	-	122	4	12	-

DIRECTOR,
Prof. univ.dr. Mircea Duțu

